

Pranešimas „Dėl Covid-19 pandemijos poveikio pagal TAS atliekamam auditui“

Covid-19 (koronaviruso) pandemijos poveikis globalus ir turi didelę įtaką įmonėms ir jų auditoriams. Nors auditoriai be išimčių turi laikytis reikalaujamų standartų, Europos audito priežiūros institucijų komitetas (EAPIK, angl. *Committee of European Auditing Oversight Bodies, CEAOB*) atkreipia dėmesį į tam tikrus iššūkius, su kuriais susiduria auditoriai dėl precedento neturinčio pandemijos protrūkio masto, kuris gali turėti neigiamos įtakos audito kokybei. EAPIK taip pat pripažįsta Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (angl. *European Securities and Markets Authority, ESMA*) pareiškimą dėl dabartinės situacijos, susijusios su tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimu pagal 9 TFAS, įtakos apskaitai ir pareiškimą dėl finansų rinkos dalyviams rekomenduojamų veiksmų, ypač dėl informacijos atskleidimo ir finansinės atskaitomybės.

EAPIK atkreipia dėmesį į šias sritis, kurios yra labai svarbios šiuo metu atliekamam auditui:

- Pakankamų tinkamų audito įrodymų surinkimas – EAPIK ir nacionalinės kompetentingos institucijos pabrėžia, kad auditorius privalo prieš pateikdamas savo ataskaitas surinkti pakankamus tinkamus įrodymus. Pripažįstama, kad prieigos ir kelionių apribojimai, taip pat dėl sveikatos priežasčių ribotas personalo prieinamumas gali sumažinti auditoriaus galimybes gauti pakankamus tinkamus audito įrodymus. Atlikdami grupės auditą, tiek grupės užduoties partneris, tiek komponentų auditoriai turėtų pritaikyti savo audito metodus prie esamų aplinkybių. Auditoriams patariama kiek įmanoma ieškoti alternatyvių priemonių, kurios galėtų išplėsti esamas galimybes, įskaitant technologijas. Aukštos kokybės auditų baigimas esamomis aplinkybėmis gali pareikalauti papildomo laiko, o tai gali turėti įtakos ataskaitų pateikimo terminams. Dėl šios priežasties auditoriams gali tekti atidėti savo auditoriaus išvados išleidimą ir, kai to neįmanoma padaryti arba problema neišsprendžiama, auditoriams gali prireikti modifikuoti savo nuomonę dėl to, kad jie negalėjo surinkti reikiamų audito įrodymų.

- Veiklos tęstinumas – auditoriai turi skirti ypatingą dėmesį audituojamos įmonės vertinimui dėl jos gebėjimo tęsti veiklą. Atsižvelgiant į dabartines aplinkybes išaugo neapibrėžtumai dėl prognozių, susijusių su pasaulio ekonomika, taip pat dėl daugelio bendrovių prognozių, o tai gali kelti iššūkių auditorių vertinimams. Auditoriai taip pat turėtų apsvarstyti audituojamos įmonės veiklos tęstinumo vertinimo įtaką auditoriaus išvadais ir už valdymą atsakingų asmenų informavimui. Taip pat gali būti atvejų, kai audituojamai įmonei gali tekti taikyti likvidavimo principu pagrįstą apskaitą.

- Pabalansiniai įvykiai – daugumai įmonių krizė iškilė tik pasibaigus jų finansiniams metams. Auditoriai turės įvertinti, ar audituojamos įmonės pateikta informacija apie kokybinį ir kiekybinį *Covid-19* protrūkio poveikį jos veiklai, finansinei būklei ir būsimiems ekonominiams rezultatams yra tinkama atsižvelgiant į taikomą finansinės atskaitomybės tvarką. Auditoriams taip pat gali prireikti į auditoriaus išvadas įtraukti su tuo susijusias dalyko pabrėžimo pastraipas. Jei bendrovės pateikta informacija netinkama, auditoriams gali tekti atitinkamai modifikuoti savo auditoriaus išvadas.

- Ataskaitų teikimas ir komunikacija – auditoriams primenama atkreipti reikiamą dėmesį į tai, ar įmonės būklės apibūdinimas, pagrindinės rizikos ir neapibrėžtumai, su kuriais įmonė susiduria, ir tikėtinas būsimas jos vystymasis ateityje atitinka jų atliekant audito darbą įgytą įmonės suvokimą. Auditoriams primenama, kad svarbu laiku ir tinkamai bendrauti su audituojamų įmonių vadovybe ir už valdymą atsakingais asmenimis apie *Covid-19* protrūkio poveikį audito darbui, taip pat įmonei ir jos finansinėms ataskaitoms. Prireikus auditoriai gali nuspręsti į savo auditoriaus išvadą įtraukti pagrindinį audito dalyką. Jiems taip pat primenama, kad pagal taikomus standartus, 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2005/909/EB ir vietos teisės aktus gali būti reikalaujama, kad jie praneštų apie šiuos dalykus kompetentingoms institucijoms ir išorės šalims.

EAPIK, bendradarbiaudamas su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, toliau stebės audito probleminius klausimus, kylančius dėl *Covid-19* protrūkio. EAPIK siūlo didžiojo ketveto įmonių priežiūros institucijų kolegijoms, taip pat nacionalinėms kompetentingoms institucijoms, audito įmonėms ir auditoriams atstovaujančioms organizacijoms tęsti dialogą, pradėtą nacionalinėse jurisdikcijose šiuo iššūkių laikotarpiu.

Dėl detalesnės informacijos, prašome kreiptis el. paštu adresu EC-CEAOB-SECRETARIAT@ec.europa.eu.